

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 152/2021
10.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Микићевић, адвокат из ..., против тужене Техничке школе „Јован Жујовић“ из Горњег Милановца, коју заступа Правобранилаштво општине Горњи Милановац, ради накнаде трошкова за превоз, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2766/20 од 19.10.2020. године, у седници одржаној дана 10.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2766/20 од 19.10.2020. године, тако што се одбија жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Горњем Милановцу П1 129/18 од 09.06.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужилци накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 12.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П1 129/18 од 09.06.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужилци, на име трошкова за долазак и одлазак са рада, за период од 01.01.2018. године до 01.06.2018. године, исплати одређене новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате (висина износа са датумом доспећа одређени у изреци), и да тужилци на име трошкова издавања потврде о цени аутобуске карте, исплати износ од 500,00 динара са законском затезном каматом од 21.02.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 61.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2766/20 од 19.10.2020. године, ставом првим и другим изреке првостепена пресуда је преиначена, тако што је тужбени захтев одбијен, и ставом трећим изреке обавезана тужила да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 55.500,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле дозвољена и основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код тужене по основу Уговора о раду који је закључен 21.01.2008. године. Тужена је 12.01.2018. године са Предузећем „Аутопревоз“ д.о.о. Чачак, а на основу уговора закљученог између Општине Горњи Милановац и Предузећа „Аутопревоз“ д.о.о. Чачак од 29.12.2017. године о бесплатном и превозу са попустом путника у јавном саобраћају, закључила уговор о обезбеђењу сопственог превоза запосленима школе у јавном градском и приградском превозу путника на територији Горњи Милановац. Уговором закљученим са школом, аутопревозник се обавезао да у аутобусима којима обавља поверену делатност превоза путника у јавном саобраћају на подручју општине Горњи Милановац обезбеди превоз запосленима тужене, уз одговарајућу легитимацију - потврду која се издаје на основу списка запослених који превознику доставља тужена школа, са релацијама и распоредом рада школе. Вршилац дужности директора тужене је обавестио све запослене 04.01.2018. године да могу преузети потврду којом остварују право на превоз уместо месечне карте. Тужила је најпре преузела потврду, али је потом потврду вратила, јер је одлучила да не користи превоз преко Предузећа „Аутопревоз“ д.о.о. Чачак, и за долазак и одлазак са посла није користила јавни превоз. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке утврђени су износи трошкова превоза тужиле за долазак и одлазак са рада, према броју радних дана у спорном периоду и цени дневне превозне карте у једном правцу у износу од 30,00 динара (дневна цена 60,00 динара) на релацији ...-... . Пре подношења тужбе, тужила је туженој поднела захтев за накнаду трошкова за превоз уз потврду о висини цене аутобуске карте, а за издавање потврде је имала трошкове у износу од 500,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 27. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, нашао да је тужбени захтев за накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада основан, у износима утврђеним оценом налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке. Према датим разлозима, тужила је за потребе доласка и одласка са рада користила сопствени превоз о чему је обавестила тужену (тужила се налази на списку запослених који не користе месечну карту), из разлога што превоз који је тужена обезбедила преко Предузећа „Аутопревоз“ д.о.о. Чачак није био у функцији остварења радних обавеза тужиле, јер ред вожње ангажованог аутопревозника није био уклопљив са њеним радним временом, тако да је имала стварне трошкове за долазак и одлазак са рада. Због тога тужили припада право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини превозне карте у јавном саобраћају, применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 27. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика. Истовремено је првостепени суд оценио основаним захтев за накнаду трошкова издавања потврде о цени аутобуске карте у износу од 500,00 динара, јер је тужила платила потврду која је приложена уз

захтев за накнаду трошкова, тако да иста представља део стварних трошкова које је имала за долазак и одлазак са рада.

Другостепени суд је применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 75/14) и члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/2015), првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев. Према становишту другостепеног суда тужена је обезбедила превоз запосленима ради доласка на рад и одласка преко предузећа који се бави аутобуским превозом, а коме је доставила спискове запослених (међу којима је и тужила), који су имали право на бесплатан превоз. Чињеница да је тужила преузела потврду о коришћењу бесплатног превоза коју је потом вратила туженој и за потребе доласка и одласка са рада користила сопствени превоз, тужили не даје право на накнаду трошкова превоза, јер обавеза послодавца да запосленима исплати трошкове превоза у висини цене превозне карте у јавном саобраћају постоји у ситуацији када послодавац није обезбедио сопствени превоз, што није случај у конкретној правној ствари. Исто тако, другостепени суд је оценио да тужбени захтев за накнаду трошкова издавања потврде о висини превозне карте неоснован, из разлога што је тужила потврду о висини цене превозне карте прибавила на сопствену иницијативу, ради подношења захтева послодавцу за накнаду трошкова превоза, иако је у том моменту знала да постоји организован превоз за долазак и одлазак са рада, тако да се туженој не може приписати у кривицу штета коју је тужила претрпела.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 ... 54/09), било је прописано да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у складу са општим актом и уговором о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају. Новелираном одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/2015), који је у примени од 05.03.2015. године, прописано је да запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Право из члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, установљено је да би се запосленом исплатила надокнада за трошкове превоза од места становања до места запослења, ако због раздаљине између тих места запослени те трошкове евидентно има. Ово законско право је запосленима ускраћено само у случају да је послодавац запосленима обезбедио сопствени превоз. Међутим, опредељење законодавца да се висина накнаде трошкова превоза призна запосленима у висини цене превозне карте у јавном саобраћају истовремено не значи да је то право ускраћено запосленима који превоз до радног места обезбеђују на други начин (својим возилом, такси возилом и слично).

По оцени Врховног касационог суда, погрешан је закључак другостепеног суда да је тужена запосленима обезбедила сопствени превоз, јер превоз који је тужена

обезбедила запосленима преко Предузећа „Аутопревоз“ д.о.о. Чачак није обезбеђен само ради превоза запослених код туженог, већ је реч о градском превозу преко тог превозника чији ред вожње није организован на тај начин да буде прилагођен запосленима у школи и њиховом некарактеристичном радном времену, које зависи од броја и часова запослених и често варира у току радне недеље, тако да је долазак и одлазак запослених код тужене често неуклопљив са редом вожње аутопревозника са којим је тужени закључио уговор о превозу запослених, због чега су запослени доведени у ситуацију да за потребе доласка и одласка са рада користе и превоз других аутопревозника, своје или такси возило и на тај начин се излажу трошковима у висини цене превозне карте.

Имајући у виду да је тужилци ускраћено законско право на накнаду трошкова превоза, јер тужена није тужилци обезбедила сопствени превоз у смислу Закона о раду, то и по оцени ревизијског суда, применом члана 118. став 1. Закона о раду и члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, тужилци има право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у спорном периоду, у износима утврђеним из налаза и мишљења судског вештака економско - финансијске струке, на које је првостепени суд ставом првим изреке обавезао тужену. Истовремено, по оцени Врховног касационог суда, на основу члана 154. у вези члана 172. став 1. ЗОО, тужена је у обавези да тужилци, поред износа трошкова за превоз, накнади и штету коју је тужилци претрпела исплатом износа на име издавања потврде о цени карте, као нужног трошка за подношење захтева туженој за накнаду тих трошкова.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужилци, према успеху у ревизијском поступку, применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП, има право на накнаду трошкова за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, због чега је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић